

ŘÍZENÍ CVIČENÍ NA TAKTICKÉM STUPNI VELENÍ

Všechny změny v oblasti přípravy velitelů, štábů i vojsk mají za cíl neustále zvyšovat úroveň polní přípravy jednotek, útvarů a svazků. Jednotlivá opatření zasahují i do přípravy a řízení taktických, velitelsko-štabních nebo velitelských cvičení. Taktická cvičení jsou komplexní metodou polního výcviku a také se nejvíce přibližují bojové činnosti. Proto jejich přípravě a řízení musíme věnovat potřebnou pozornost. Rozhodující úlohu zde mají velitelé, kteří vedou své podřízené k osvojování si potřebných taktických vědomostí, dovedností a návyků.

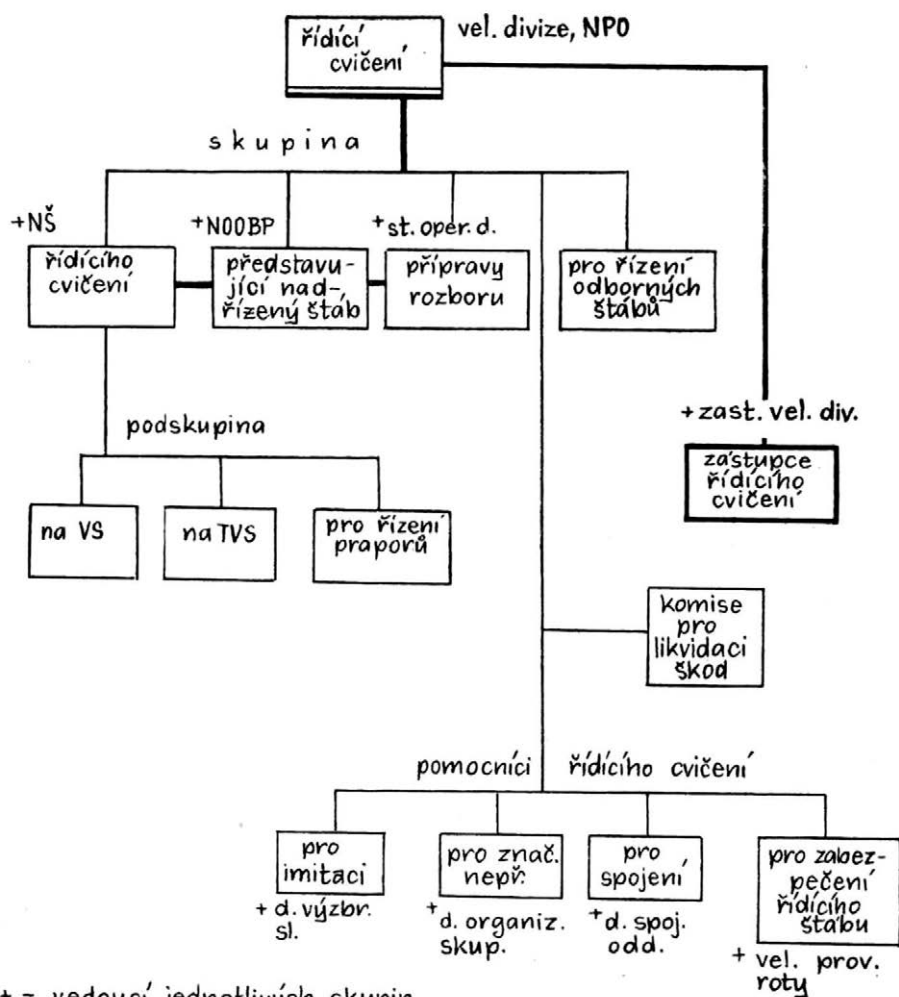
Tyto otázky jsou zakotveny v novém předpise Vševojsk-6-1 „Organizace a provádění vševojskových taktických cvičení pozemního vojska“.

V čem jsou odlišnosti od dosavadního způsobu řízení cvičení? Podstata je v celkovém pojetí taktických cvičení. V předpise je zdůrazněna zásada, že vševojsková taktická cvičení řídí osobně velitel o jeden stupeň vyšší, než velitel cvičícího svazku (útvaru, jednotky). Je tudíž učitelem svého podřízeného velitele u té strany, která při cvičení plní hlavní úkol. U dvoustranných cvičeníh zástupce velitele je zároveň zástupcem řídícího cvičení u druhé strany. Podstatná změna tudíž není jen v tom, že se zde nevyskytuje pojem „ředitelství cvičení“ nebo „rozhodčí služba“. Pojem rozhodčí je uveden ve spojitosti s funkcí palebného rozhodčího při taktických cvičeníh s ostrou střelbou.

Předpis zdůrazňuje nutnost aplikovat zásadu, že cvičení má řídit osobně nadřízený velitel, i velitelsko-štabní a ostatní cvičení. Nadřízený velitel se svým štábem a nezbytným množstvím pomocníků řídí tedy každé taktické i velitelsko-štabní cvičení podřízeného štábu. Předpis naznačuje, že k řízení cvičení na taktickém stupni si nadřízený štáb nemůže odvelovat velitele nebo náčelníky jiného (necvičícího) útvaru, protože tím narušuje plnění úkolů bojové a politické přípravy jejich útvarů a vytrhává je z denního procesu řízení.

Aby cvičení splnilo svůj cíl a proběhlo hladce a plynule i co se týká dodržení všech bezpečnostních opatření, k tomu má velitel zkušený a sladěný kolektiv, který dobře zná své podřízené a dovede diferencovaně reagovat na určité přednosti i nedostatky v polní přípravě podřízeného štábu i jeho jednotek.

Na řízení cvičení se projevíly v podstatě dva názory. Jeden navrhuje, aby k řízení cvičení byly vytvořeny skupiny s minimálními počty. Druhý navrhuje, aby u každého velitele nebo náčelníka byl po-

mocník řídicího cvičení, který by mohl ohodnotit plnění funkčních povinností cvičících. Počet řídicích musí být v souladu a odpovídat potřebám jednotlivého druhu cvičení i možnostem nadřízeného štábu. Např. skupinové nebo velitelské cvičení řídí nadřízený velitel s nezbytným počtem pomocníků. Při velitelsko-štabním cvičení musí již velitel k řízení přibrat i svůj štáb. Naproti tomu plukovní nebo divizní taktické cvičení řídí velitel se svými zástupci, náčelníky druhů vojsk, speciálních vojsk a důstojníky štábu s potřebným počtem pomocníků. Z toho důvodu není možné, aby nadřízený štáb ve stejnou

dobu řídil několik taktických a velitelsko-štabních cvičení.

Nadřízený velitel ve funkci řídicího cvičení bezprostředně ovlivňuje průběh cvičení a činnost podřízeného velitele.

Vycházíme-li z těchto zásad a ze získaných zkušeností, vyplývá nám určitý systém, který můžeme uplatnit při řízení cvičení. Např. při řízení cvičení dvoustranného, kde na jedné straně probíhá plukovní taktické cvičení, nebo i některá nezbytná odborná velitelsko-štabní cvičení s částečným vyvedením vojsk (tod, apr, dp) a na druhé straně praporeční taktické cvičení, může být organizace jednotlivých

skupin pro řízení tohoto cvičení — viz schéma 1.

Ze schématu je zřejmé, že nejdůležitější skupinou je skupina řídicího cvičení. V ní jsou náčelníci druhů vojsk a služeb, kteří mají svůj protějšek u cvičícího štábu (ženijní, chemický, spojovací, zpravodajský náčelník, náčelník RVD, důstojník politického oddělení apod.). Dále je zde náčelník týlu a zástupce velitele pro technické věci se svou skupinou pro řízení činnosti velitelů praporů.

Skupina, která představuje nadřízený štáb, bývá zpravidla v počtu 4—5 osob. Kromě náčelníka operačního oddělení je zde důstojník 8. oddělení, týlu, technického oddělení apod. Skupina úzce spolupracuje se skupinou řídicího cvičení a rozboru. Rozehrává situace, které přísluší nadřízenému štábu a přijímá všechna rozhodnutí velitele a bojová hlášení podřízených. Skupina je rozmístěna poblíž řídicí skupiny a v určitých obdobích boje může být rozmístěna i na skutečnou vzdálenost. Kontroluje dodržování utajeného velení, využívání spojovacích prostředků apod.

Skupinu pro přípravu rozboru tvoří zpravidla zpracovatel cvičení (důstojník

operačního oddělení), dále důstojník týlu, technického oddělení, politického oddělení, důstojník kádrové skupiny apod. Skupinu nemusíme vytvářet vždy, ale podle potřeby a v rozsahu jak uvádí nový předpis v čl. 43. Skupina je v úzké součinnosti s řídicím cvičením, s jeho skupinou i se skupinou nadřízeného štábu, které jí dávají své poznatky.

Činnost ostatních skupin je vcelku jasná. Jejich počet a složení závisí na úkolu a možnostech samotného štábu i druhu cvičení.

Požadavky na řízení taktických i velitelско-штábních cvičení neustále rostou. Ovlivňuje to zavádění nové bojové techniky, vzrůstající úroveň polní přípravy velitelů a štábů i rostoucí požadavky na součinnost všech druhů vojsk a služeb. Řídicí cvičení se svým štábem a pomocníky musí však vždycky sledovat cíl, aby v průběhu cvičení nebránil cvičicímu štábu uplatnit vlastní iniciativu, rozhodnost a rozvíjet osobní i morální vlastnosti podřízených. V tomto duchu je zpracována i pomůcka „Formy a metody přípravy vševojskových velitelů, štábů a jednotek taktického stupně“, ev. zn. Vševojsk-51-12, která přichází do vojsk.